ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Τότε ο Κάμιλλος, ο οποίος για πολύ καιρό είχε παραμείνει εξόριστος κοντά στην Αρδέα εξαιτίας της λείας από τους Βηίους, που δεν είχε μοιραστεί ακριβοδίκαια, αν και ήταν απών, έγινε δικτάτορας αυτός ακολούθησε τους Γαλάτες ενώ πια έφευγαν: αφού τους εξολόθρευσε πήρε πίσω όλο το χρυσάφι. Αυτό επειδή ζυγίστηκε εκεί έδωσε το όνομα στην πολιτεία: δηλαδή ονομάζεται Πίσαυρο, επειδή ζυγίστηκε εκεί το χρυσάφι. Μετά από αυτή την πράξη γύρισε στην εξορία από όπου όμως, αφού τον παρακάλεσαν, επέστρεψε.

Δηλαδή όταν είχαν φέρει σε αυτόν πολύ χρυσάφι σταλμένο από το δημόσιο ταμείο, για να το χρησιμοποιήσει, χαλάρωσε το πρόσωπο με γέλιο και αμέσως είπε: «Απεσταλμένοι της περιττής για να μην πω ανόητης, πρεσβείας πείτε στους Σαμνίτες ότι ο Μάνιος Κούριος προτιμά να διατάζει τους πλούσιους παρά να γίνει ο ίδιος πλούσιος

Ένα άσπρο ελάφι εξαιρετικής ομορφιάς είχε δοθεί στο Σερτώριο ως δώρο από κάποιο Λουζιτανό. Ο Σερτώριος τους έπεισε όλους ότι το ελάφι, κατευθυνόμενο από τη βούληση της Άρτεμης, συζητούσε μαζί του και του υπέδειχνε τι ήταν χρήσιμο να κάνει. Εάν κάτι φαινόταν σε αυτόν κάπως σκληρό, το οποίο έπρεπε να διαταχθεί στους στρατιώτες διακήρυσσε ότι αυτός είχε καθοδηγηθεί από το ελάφι. Αυτό το ελάφι κάποια μέρα έφυγε και θεωρήθηκε ότι έχει πεθάνει.

2 α. dictatori - dictatore
auro - auro
nomini - nomine
vultui - vultu
aciei - acie
dono - dono
militi - milite

2 β. i. qui
ii. hunc, hanc
iii. eos
iv. risus
v. ministro
vi. locupletes
vii. cervarum

vii. numinum, numina, numinibus
ix. utilis, utilis
x. omni

2 γ. Σ. diutius Υ. diutissime
magnopere/ mango opere, magis, maxime
eximius- a- um, magis eximius- a- um, maxime eximius- a-um
utile, utilius, utilissimum

3 α. divisas - secuti sint – dicit – afferent – utens / usum, usu - utendi/-ndo/-ndum/-ndo imperare / imperamini - imperator / imperator / imperantor - persuadeatur / persuaderetur / persuasus sit - persuasus esset / sint, fuerint / videndis, videndis, videndis

3 β. in exilio: εμπρόθετος προσδιορισμός, εντοπισμού κατάστασης στο fuerat.
iure: απρόθετη αφαιρετική του τρόπου στο divisam
protinus: επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στο dixit
ad eum: εμπρόθετος προσδιορισμός κίνησης προς πρόσωπο στο attulissent.
dono: δοτική κατηγορηματική του σκοπού από το data erat.
instinctam: επιρρηματική αιτιολογική μετοχή, συνημμένη (υποκείμενο της το cervam), εκφράζει το προτερόχρονο.
utilia: κατηγορούμενο στο quae μέσω του essent.
monitum esse: ειδικό απαρέμφατο ως αντικείμενο στο praedicabat.
die: απρόθετη αφαιρετική του χρόνου στο fugit.

3 γ. Δευτερεύουσα επιρρηματική χρονική πρόταση. Εισάγεται με τον ιστορικό διηγηματικό cum που χρησιμοποιείται για τις διηγήσεις του παρελθόντος. Εκφέρεται με έγκλιση υποτακτική, γιατί ο ιστορικός cum υπογραμμίζει τη βαθύτερη σχέση της δευτερεύουσας με την κύρια πρόταση, δημιουργεί μια σχέση αιτίου και αιτιατού ανάμεσα τους (είναι φανερός ο ρόλος του υποκειμενικού στοιχείου που υπάρχει στην υποτακτική), συγκεκριμένα χρόνου Υπερσυντελίκου (attulissent), γιατί εξαρτάται από ρήμα ιστορικού χρόνου (solvit, dixit: ιστορικός Παρακείμενος) και σύμφωνα με την ακολουθία των χρόνων εκφράζει το προτερόχρονο στο παρελθόν. Λειτουργεί ως επιρρηματικός προσδιορισμός του χρόνου στα ρήματα εξάρτησεις solvit, dixit.

4 α. quam fieri: β΄ όρος σύγκρισης
imperare: α΄ όρος σύγκρισης, malle: συγκριτική λέξη.
Άλλος τρόπος σύγκρισης δεν υπάρχει, επειδή οι όροι σύγκρισης είναι απαρέμφατα.

4 β. Nam Pisaurum dicitur (civitas) auro illic pensato.
Η αφαιρετική απόλυτη αιτιολογική μετοχή είναι γνήσια, επειδή το ποιητικό της αίτιο που εννοείται δεν έχει καμιά σχέση με τους όρους της πρότασης.

4 γ. si quid…videbatur (υπόθεση), a cerva…praedicabat (απόδοση). Ο υποθετικός λόγος εκφράζει ανοιχτή υπόθεση στο παρελθόν.
Υπόθεση δυνατή ή πιθανή: si quid durius ei videatur, a cerva sese monitum esse praedicet

5 α. Το υποκείμενο του απαρεμφάτου παραλείπεται και δεν επαναλαμβάνεται σε πτώση αιτιατική, αντίθετα με τον κανόνα, γιατί έχουμε απαρ. Παρακειμένου που εξαρτάται από παθητικό ρήμα δοξαστικό (άρση του λατινισμού του ειδικού απαρεμφάτου).

5 β. είναι γ΄ εν. υποτ. Παρατ. παθητικής περιφραστικής συζυγίας του ρημ. impero.
Quod Sertorius (is) deberet imperare militibus. (προσωπική σύνταξη)

5 γ. Aliquis nuntiavit eam cervam quodam die fugisse.

5 δ. Nam cum ad eum magnum pondus auri publice missum a Samnitibus allatum esset, ut eo uteretur, vultus risu (ab eo) solutus est et protinus id dictum est.

Από τον Κλασσικό Τόμεα του Φιλολογικού Τμήματος
των Φροντιστηρίων Πουκαμισάς Ηρακλείου
συνεργάστηκαν: Σ. Αναγνωστάκη, Μ. Παγωμένου,
Χ. Πυργιανάκη, Κ. Χριστοδουλάκης